

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. III. Refelluntur Elliesanæ de Papæ errabilitate probationes desumptæ ex Romanorum Pontificum confeßione, ex Conciliorum Decretis, ex Academiæ & Theologorum doctrinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

autem voluerint proprietatem rerum, quibus Franciscani utuntur, suæ Sedi adscribere? Et quia Christus voluntatis suæ humanæ dominium quidem habuit, at tamen hanc plenè in Divinam resignavit voluntatem, dicens, propterea, non mea (mihî scilicet quæ homini propria) sed tua ò Pater! voluntas fiat, numquid in hoc religiosæ obedientiæ solemnitas, per quam voluntatis nostræ dominium in Religionem transfertur, perfectissimum exemplum ab ipsomet etiam Christo sui cum omnimodâ rerum temporalium, corporis quoque abdicacione sequelam edocente exhibetur? Hæc proinde applica ad præsentis causæ statum, reperieturque, nihil esse contradiccionis repugnantia inter Nicolai III. Christum dicentis verbo & exemplo proprietatis abdicacionem perfectam docuisse, & Ioannis XXII. Christum etiam in particulari, & Apostolos in communi rerum temporalium proprietatem habuisse asserentis doctrinam: neque enim omnimodè in eo, quod materiale, sed quod virtutis est formale, attendi debet, imitationis illius conformitas.

36. Præterea Bonifacius VIII. Vnam sanctam, unicè decrevit, indefinitam clavium Ecclesiæ auctoritatem Apostolicam complecti etiam Reges, eorumque publicos actus, quæ moralitate in regnum cælorum ordinabili supervestitos. Quod cum Galli interpretati fuissent, ac si Pontifex in regnum temporale simpliciter, directè ac absolute extendere vellet suam potestatem ac dominium, exinde Clemens V. in præcitato Capitulo ad illorum instantiam unicè declaravit, vi illius Extravagantis Regnum Galliæ non magis subesse Romano Pontifici, ac antea fuerat. Quid ergo contradiccionis inter has duas Pontificias constitutiones cum fundamento asseverare licet?

37. Quando denique Sixti V. constitutio Vulgatam Bibliorum editionem, salvâ semper fidei dogmatum substantiâ, non ab omnibus mendis materialibus expurgavit, quam postmodum Clemens VIII. correxit, quid hoc juvare potest ad Pontificum in fidei dogmatibus dissensionem adstruendam?

S. III.

Refelluntur Elliesianæ de Papæ errabilitate probationes desumptæ ex Romanorum Pontificum confessione, ex Conciliorum Decretis, ex Academicarum & Theologorum doctorum?

38. AB Elliesio inducuntur I. confessiones Summorum Pontificum, in primis Pauli III. in causâ solubilitatis matrimonij, contestantis, sibi non dubium esse, quin ipse ac prædecessores sui errare potuerint, nec adeo istorum facta & exempla velle se amplecti, nisi quatenus Scripturæ autoritas, & Theologorum rationes docent.

39. Deinde Adrianus VI. adhuc Theologus Lovaniensis, ubi tamen Pontifex est factus, absque ulla retractacione, scripsit in 4. art. 3.

de ministro Confirmationis certum esse, quod Pontifex possit errare in ijs etiam, quæ fidem tangunt, hæresim per suam determinationem, aut decretalem docendo, cum plures Pontifices Romani fuerint hæretici, veluti de Ioanne XXII. fertur publicè declarasse, & ab orbe teneri mandasse.

Porro Eugenius IV. in 3. Bulla adversus Synodum Basiliensem, licet se effereat supra Concilium generale, ait in quæstionibus, quæ ad fidem respiciunt, vel statum universalis Ecclesiæ, potius attendendam esse Concilij, quam Papæ sententiam.

Fatetur Gregorius XI. in testamento suo: Item, inquit, volumus, dicimus, & protestamur ex nostra certa scientia, quod si in Concilio, in Concilio, vel in sermonibus, vel in concorsationibus publicis, vel privatis ex lapsu lingue, aut aliis ex aliqua turbatione, vel etiam letitia inordinatâ, aut præsentia Magnatum ad eorum forsitan complacentiam, seu ex aliqua distemperantia, vel inadvertentia, aut superfluitate aliqua dixerimus erronea contra Catholicam fidem, quam coram Deo & hominibus, ut tenemur, pro ceteris profitemur, colimus, & colere cupimus; sed forsitan adhærendo opinionibus contrariis fidei Catholicæ scienter, quod non credimus, vel etiam ignoranter, aut dando favorem aliquibus contra Catholicam Religionem obloquentibus, idâ expresse & specialiter revocamus, detestamur, & habere volumus pro non dictis. Hæc Pontifex ille tom. 6. Spicilæg. Dacheriani.

Innocentius III. se in errore & hæresim labi posse, fatetur, & ab Ecclesia propter eam iudicari, serm. 3. de consecrat. Pontificis. Intantum, mihi fides, inquit, necessaria est, ut, cum in ceteris peccatis Deum iudicem habeam, propter peccatum, quod in fide committitur, possim ab Ecclesia iudicari.

Fatetur idem Adrianus II. in Epist. 2. quæ Synodi sextæ ad. 7. lecta & approbata est: Licet, inquit, Honorio ab Orientalibus post mortem anathema sit dictum, sciendum tamen est, quia super hæresi fuerat accusatus, propter quam solam licitum est minoribus, majorum suorum meritis resistere, vel pravos sensus liberè respicere.

Fatetur Leo II. in Epist. ad Const. in qua confirmat Synodum sextam, ubi de Honorio ait, ipsum Romanam Apostolicam Ecclesiam non Apostolicæ traditionis doctrinâ instraxisse, sed prophetanâ traditione immaculatam fidem maculari permisisse. Et in Epist. ad Ervigium, acculat eum, quod immaculatæ Apostolicæ traditionis regulam, quam à prædecessoribus acceperat, maculari cõsensisset.

Huc afferri possent ij omnes Pontifices, qui nonnulla prædecessorum suorum statuta infirmârunt; sed unus sit præ omnibus Clemens IV. qui ad Abbatem Casæ Dei scribens, ait, cernere se, decessores suos Monasterio de ijs privilegiis juri Divino contrariis, quæ rationabiliter annullare se posse, dicit, adjiciens, & quævis nostris prædecessoribus, prout necessitas exigit, gravamus honorem, multa tamen eorum aliquibus placuerunt, quæ nobis imparis meriti & scientiæ nullâ possent ratione placere. Ex his patet, non esse audiendos eos, qui, invitæ & reclamantibus Sum.

Summis Pontificibus, ipsi indeficientis iudicij privilegium adscribere conantur.

46. Verum ex Pauli IV. effato plus non evincitur, nisi quod Pontifex errare possit in casibus particularibus contingentibus, de cuiusmodi causa Martini IV. ibi sermo, nihilque adeo hinc praeferatur contra privilegium Papae ex Cathedra Apostolica erga universalem Ecclesiam loquentis & decernentis. Quia porro determinationes ac Decretales Pontificum plerumque versantur circa causas particulares, non Dogmaticas, vel etiam Morales universalem Ecclesiam attingentes, ideo ex Adriani VI. praesumptis verbis nihil concludi potest contra Papam ex Cathedra definitentem. Quod vero Ioannes XXII. errorem suum auctoritate Apostolica mandavit, ab omnibus teneri, hoc falsum esse, in antecedentibus ostensum fuit.

47. Eugenij IV. assertio de Concilio non aliquo Acephalo, sed per Capitis una & Corporis Hierarchici consensum completè Oecumenico magis attendendo, minimè officit Papae ex Apostolica Cathedra petrae definitentis infallibilitati. quomodo enim haec nutare posset in tali petra, super quam eatenus edificata est Ecclesia, ut portae inferi adversus eam praevallere non possint? Sed quia non extat in Ecclesia definitum, an, & quando Pontifex taliter loquatur ex ista Cathedra Apostolica petra, ut super eam etià particulariter quoad aliquod fidei dogma noscatur edificata Ecclesia, sicque adeo Concilij, plenè ac formaliter Oecumenici per Cathedra Apostolicae Christum vicariè in Concilio repraesentantis caractere insigniti infallibilitas quoad nos, ac in ordine ad protervos convincendos, magis conspicua est, idcirco Eugenius IV. absque praedictio infallibilitatis Papae ex Cathedra facientis competentis, dicere potuit, Concilium formaliter ac plenè Oecumenicum in individualibus casibus magis attendendum esse, quam Romanum Pontificem extra Concilium loquentem.

48. Quid verò ad praesentis rei momentum facere potest testamentum Gregorij XI. dum in eo protestatus fuit contra quoscumque errores sibi forsitan obrepentes, dum, uti termini ostendunt, minimè sanciebat ex petra Cathedra Apostolicae?

49. Ad quos terminos ex propriis verbis suis noscitur redacta etiam Innocentij III. & Adriani II. confessio, protestentium, se in peccatis contra fidem à se quà homine fortè committendis ab Ecclesia iudicari posse, quod in Honorio factum esse, asseverat quoque Leo II. in Epistola ad Constantiam, ipsum Romanam Ecclesiam non iustrando Apostolicae traditionis doctrinà, adeoque non decernendo ex Cathedra Apostolica petra, sed ex prophanà traditione loquendo, immaculatam fidem maculari permisisse.

50. Quod si denique vera & probata extaret epistola Clementis IV. ad Abbatem Cassi Dei scribentis, praedecessorum suorum nonnullos privilegia Juri Divino contraria aliquando concessisse, ex hoc Romanorum Pontificum

non nisi in casibus particularibus, Ecclesiam universalem minimè respicientibus, errabilitas evinceretur.

Inducitur 2. Concilij Basileensis, Papae errabilitatem, Concilij verò infallibilitatem, statuentis in Epistola Synodali tomo 12. Concilii col. 682. relata sanctio. Verum quo in statu pro tempore huiusmodi sanctionis fuerit Basileensis Synodus, ut scilicet tanquam Acephala, & Concilij Oecumenici caractere destituta, imò huic opposita, nihil habuerit auctoritatis, Eugenio IV. nunquam consentiente, liquet ex dictis circa Articulum 2. Disquis. 8. §. 2. n. 28. & in Summa cap. 3. §. 2. à n. 48.

Quae porro Elieus praef. Dissert. 5. cap. 7. §. 7. ex Academiarum adversus Papam infallibilitatem censuris adducit, breviter & summarie hinc refutata accipe. Tum quia Universitatis Parisiensis de appellando ad Concilium Generale in causa particulari Philippi Pulchri, nihil facit ad Papam ex Cathedra erga universalem Ecclesiam statuentis infallibilitatem infirmendam. Quinimò dum ageretur etiam de fidei dogmate, atque pro huius quoad nos, & in ordine ad protervos convincendos, adhuc major creditur evidèntia ex Concilio Oecumenico expostularetur, non propterea infirmaretur Papae ex Petra, seu Cathedra Apostolica, quae Ecclesiam super se edificatam fundante, sicque ex Cathedra Apostolica loquentis, omnimodum, portis quoque inferi insuperabile, stabilimentum, sed hoc unicum inde conficeretur, quòd tantà evidèntià creditur minimè constiter nobis, Papam extra Concilium loqui ex Cathedra, ac nobis certissimum proferri ipsam in Concilio Oecumenico per unum Corpore hierarchico consensum loqui ex Petra, super quam edificata est Ecclesia.

Quae proinde distinctiones omnino sunt observandae, estque sedulo attendendum ad hoc, quòd evidèntia creditur magis convincens sit, si Papa intra Concilium Oecumenicum per sui cum reliquo Ecclesiae Corpore hierarchico consensum autorizativè sit certò decernens ex Petra, super qua per fidem fundata est Ecclesia: econtra verò, quòd non adeò certum, seu ab Ecclesia definitum extet, an & quomodo Papa extra Concilium definire valeat ex Cathedra sua, non utcumque secundum iurisdictionem suam Apostolicam, sed secundum omnimodam & consummatam, Ecclesiam firmare, & infallibiliter stabilire praevallentis, infallibilitatis privilegium spectat: quòdque proinde Papae ex Cathedra sua Apostolicae Petra fidei dogmata decernentis quoad se, sive quoad rei veritatem sit quidem indubitata infallibilitas, licet quoad nos, & in ordine ad protervos ac rebelles convincendos, sit magis convincens Concilij Oecumenici per Christi vicariū, Papae proprium, characterem muniti, sicque per Duorum Capitum scilicet, una & reliqui Ecclesiae Corporis consensum autorizata fidei dogmatum definitio.

Ista igitur distinctiones si oculo sincero applicentur ad Universitatum, imò & Theo-

GGGGG

logorum ab Elliesio *cit. §. 7. & ult.* allegatorum circa Papas non dubios, & schismaticos, sed circa cujusvis temporis legitimum, ac indubitatum Ecclesie universae communi consensu comprobatum Romanum Pontificem sententias, facile hinc patebit, non officere isti propositioni nostrae, quā dicimus, Papam ex Cathedra sua Apostolica, id est, ex Petra, super quam Ecclesia, à portis inferi haud superari potens, est aedificata, loquentem, seu definitentem fidei dogmata, esse prorsus infallibilem.

§. IV.

Vindicantur nostratis sententiae argumenta ex sacris Litteris desumpta.

ARGUMENTVM I.

Nostratis sententiae.

55. Primum hujusmodi argumentum efformat Elliesius *praes. cap. 2.* ex dicto Christi *Lucæ 22. v. 32.* dicente: *Ego rogavi pro te, Petre, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos.* Hinc enim concludimus, fidem Romanorum Pontificum deficere non posse.

Exceptiones Elliesianae.

56. Hic Author r. excipit opponendo, si istud testimonium aliquid prober, plus probat, quàm Adversarij postulant: non enim probaret tantum, Romanos Pontifices non posse à fide deficiendo aberrare, sed etiam nullatenus posse à fide & gratia excidere. Itane intelligi debet ista promissio Christi de sola Petri persona? Docet id & intentum Christi praedicentis futurum, ut Petrus aliquando ipsum negaret: ita tamen, ut à fide penitus, & usque ad finem vitae non excideret: *Simon, Simon, inquit Christus, ecce sathanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum, ego autem rogavi pro te &c.* Tentatio illa sathanæ respicit personam Petri & Apostolorum, & similiter oratio Christi non habet alium finem, quàm ut Petrus, licet à diabolo tentatus, à fide tamen penitus, & usque ad finem vitae non deficiat, sed ut post negationem conversus, confirmet fratres, hoc autem totum in ipsa persona Petri adimpletum est. Nam & tentatus est à diabolo, & in tentatione victus, Christum negavit. Verùm ei profuit oratio Christi: statim enim poenitentia ductus respuit, & post Passionem ac Resurrectionem Christi non modò constantior cæteris apparuit, sed & generosis dictis & factis fratres suos confirmavit. Ita hunc locum exponunt Tertull. *lib. de fuga in persecut. cap. 2.* S. Cyprianus *epist. 3.* & in *lib. de Orat. Dominica.* S. Hilarius *lib. 1. de Trinit.* Basilius *hom. 22. de humilit.* Ambros. in *psal. 43.* Chrysol. *hom. 63.* Carth. Conc. in *Ep. ad Innocent. 1.* & Innocentius 1. in *Ep. ad Carth. Conc.* S. Aug. pluribus locis, & alij Interpretes, quos numero 43.

consulere poteris apud Launoium *epist. ad Jacobum Bevilacqua Epist. tom. 5.* Porro ex hac expositione nihil potest colligi, ad probandum, Pontificis Romani iudicium esse indeficientem: si quid enim ex ista oratione Christi pro Petro de ejus successoribus colligeretur, inferri deberet pro Petri successoribus, non secus ac pro ipso Petro orasse Christum, ut à fide ipsi prout minimè deficerent, ac nullus huc usque somniavit id ipsis privilegij adscribi posse.

Excipit secundò Elliesius, esse & alios Patres ac Interpretes à Launoio collectos, qui dicunt, orasse Christum, ut universalis Ecclesia, vel etiam generale Concilium, à fide nunquam deficiat, quorum interpretatio, licet minus ad litteram, eo magis adhuc cum Adversariorum placitis pugnat, cum ex illa sequatur, infallibilitatem Ecclesie, & Concilio adscribi debere, non autem Pontifici Romano; ut quid enim locus ille, qui de Petro ad litteram intelligendus est, ad Ecclesiam & Concilium inflecteretur, nisi certum esset, Petrum & ejus successores potuisse à fide deficere, Ecclesiam, & Concilium non item?

Refutatio istarum exceptionum.

ET enim illà oratione: *Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides, tua,* Christus Dominus Petro in petra vit duo privilegia. Alterum Personale, ut Petrus scilicet haberet in fide libertissimam, fortissimam, invictissimam, perfectissimamque voluntatem. Ex Sancto Augustino *lib. de corrupt. & gratia. cap. 8.* Alterum Reale, Pastoralis erga universam Ecclesiam muneri annexum: Christus enim ita oravit pro Petro, ut conversus aliquando confirmaret fratres. Unde ista à Christo impetrata fidei firmitas non debebat se continere intra personam Petri, quin erga fratres cum ipsius Pastoralis committendos se diffunderet. Ex quo sequitur, illam fidei firmitatem esse privilegium Petri, quā universalis erga Ecclesiam Pastoris. Atqui privilegium ex Christi Domini voluntate annexum illi Pastoralis muneri, eo ipso est perpetuum, quòd habere respectum ad perpetuum statum Ecclesie à portis inferi nunquam superandæ. Christus igitur Dominus illà suâ oratione impetravit fidei firmitatem, quā connexam cum pastoralis munere, Ecclesie perpetuò usque ad finem sæculi duraturæ coexistituro.

At sicuti pastorale perpetuo Ecclesie statui annexum munus, Petro per Martyrium sublato, debuit persistere in successoribus, sic fidei firmitas secundum efficaciam orationis Christi connexa cum isto pastoralis officio, debet non sequenter ad Successores quoque transferri. Constat igitur, ex efficaciam Christi orationis, Petri in Pastoralis erga universam Ecclesiam munere successoribus competere fidei firmitatem. At ista fidei firmitas eo ipso deficeret in tali Pastoralis munere, si Papa utens potestate ejusmodi erga universalem Ecclesiam conderet decreta hæc ad veterantia,